

Uluslararası Ticaret Eğitiminde Ters Yüz Edilmiş Sınıf Yaklaşımına Akademisyenlerin Bakışı Üzerine Tanımlayıcı Bir Araştırma

A Descriptive Research on The Perspective of Academics on the Flipped Classroom Approach in International Trade Education

Ata KAHVECİ*
Melike ÖFLÜS SARI**

DOI: <https://doi.org/10.25204/iktisad.1348317>

Öz

Makale Bilgileri

Makale Türü:

Araştırma
Makalesi

Geliş Tarihi:

22.08.2023

Kabul Tarihi:

22.09.2023

© 2023 İKTİSAD
Tüm hakları
saklıdır.

Bu çalışmanın amacı, Türkiye'deki üniversitelerde Uluslararası Ticaret bölümündeki akademisyenlerin TYSY'ye ilişkin bakış açısının belirlenmesidir. Araştırmanın evrenini Türkiye'deki üniversitelerde Uluslararası Ticaret bölümü ve Dış Ticaret programlarında görev yapmakta olan 1155 akademisyenden mail adreslerine ulaşılabilen 1153 akademisyen oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise 288 kişiden oluşmakla birlikte anketlere cevap verilmemesi nedeniyle analizler 124 kişinin yanıtları üzerinden gerçekleştirilmiştir. Bu araştırma tanımlayıcı bir araştırma olup, veri toplama tekniği olarak anket uygulanmıştır. Anket uygulaması Mart-Temmuz 2023 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Çalışmada akademisyenlerin %20,2'si TYSY'yi "ilgi çekici" bulmuştur. Akademisyenlerin çoğunun derslerinde TYSY kullanmadığı; ancak kullanmak istediği belirlenmiştir. Ayrıca TYSY'nin en büyük avantajının "daha fazla uygulama yapılabilir" olduğu; TYSY etkililiğinin engelleyicilerinden ortalama puanları en yüksek olanların eğitici bağlamında "eğiticinin teknolojik alan bilgisine sahip olmaması", öğrenci bağlamında "kendi öğrenmeleri için sorumluluk almak istememeleri", eğitim kurumu bağlamında "gerekli düzenlemelerin kurum tarafından yapılmamış olması" olarak belirlenmiştir. Bu sonuçların TYSY ile eğitim vermek isteyen Uluslararası Ticaret alanındaki akademisyenler açısından faydalı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Uluslararası ticaret eğitimi, ters yüz edilmiş sınıf yaklaşımı, öğretme-öğrenme yaklaşımları.

Abstract

Article Info

Paper Type:

Research Paper

Received:

22.08.2023

Accepted:

22.09.2023

© 2023 JEBUPOR
All rights
reserved.

The aim of this study is to determine the perspective of academics in the International Trade departments of universities in Turkey on Flipped Classroom Approach (FCA). The population of the research consists of 1153 academicians, whose e-mail addresses can be reached, out of 1155 academicians working in the International Trade departments and Foreign Trade programs at universities in Turkey. Although the sample of the research consisted of 288 people, analyzes were carried out on the answers of 124 people due to non-response to the survey. This research is a descriptive research and a questionnaire was applied as a data collection technique. The survey was conducted between March-July 2023. In the study, 20.2% of the academicians found FCA "interesting". It was determined that most of the academicians do not use FCA in their classes; however, they wanted to use it. In addition, the biggest advantage of FCA is that "more practices can be made"; Among the barriers to FCA effectiveness, those with the highest average scores were determined as "the trainer does not have technological knowledge" in the context of the trainer; "they do not want to take responsibility for their own learning" in the context of the student; and "necessary arrangements have not been made by the institution" in the context of the institution. It is thought that these results will be useful for academicians in the field of International Trade who want to train with FCA.

Keywords: International trade education, flipped classroom approach, teaching-learning approaches.

Atıf/ to Cite (APA): Kahveci, A. ve Öflüs-Sarı, M. (2023). Uluslararası ticaret eğitiminde ters yüz edilmiş sınıf yaklaşımına akademisyenlerin bakışı üzerine tanımlayıcı bir araştırma. *İktisadi İdari ve Siyasal Araştırmalar Dergisi*, 8(22), 808-821. <https://doi.org/10.25204/iktisad.1348317>

*ORCID Dr. Öğr. Üyesi, Tarsus Üniversitesi, Meslek Yüksekokulu, Dış Ticaret Bölümü, atakahveci@tarsus.edu.tr

**ORCID Yüksek Lisans Öğrencisi, Tarsus Üniversitesi, Uluslararası Ticaret ve Lojistik ABD, melikeoflus@windowslive.com

Extended Abstract

Background:

The rapid development of technology has made technology an integral part of daily life and has affected education as well as all areas of life. Education was interrupted, especially with the effect of the Covid-19 pandemic process on our lives; however, due to the necessity of continuing education life, various technology-supported solutions were sought. In this period, with the effect of quarantine processes, traditional education had to be interrupted and internet-based distance education was started. In this context, it is seen that the Flipped Classroom Approach, which is a new method applied in many countries, has become widespread. The Flipped Classroom Approach (FCA), which has emerged as a result of technological developments in recent years, has been increasingly used and brought a different perspective to traditional education. This approach is based on the idea that students come to class after completing their preparations outside the classroom (Bergmann and Sams, 2012: 13).

Research Purpose:

The research aims to determine the perspectives of academicians in the International Trade departments of universities in Turkey on Flipped Classroom Approach (FCA).

Methodology:

The questionnaire questions used in the study were adapted by benefiting from the studies conducted by Kurt et al. (2022), Temelli and Karcıoğlu (2021), Akbulut (2019), and Kurnaz and Ağgül (2018). In this context, necessary permissions were obtained from all authors via e-mail. This research is a descriptive research and a questionnaire was applied as a data collection technique. The survey was conducted between March 2023 and July 2023 and questionnaire forms were sent to the academicians via e-mail. The first sending date of the questionnaire was March 23, and then a reminder e-mail was sent to the participants on April 18 and May 18, and the data collection process was terminated as of July, as more data could not be reached. At the end of this process, 124 out of the 1153 academicians filled the form. That's why analyzes were conducted on the answers of 124 academicians. Further analyzes could not be processed in the research, due to insufficient number of participation and also the content of the questionnaire that consisted of introductory information and questions about FCA. Therefore, only the introductory information was revealed by frequency and percentage analysis, and in addition to that the average and standard deviation scores of the questionnaire were calculated.

Findings:

In the study, 20.2% of the academicians found FCA “interesting”. It was determined that most of the academicians do not use FCA in their classes; however, they wanted to use it. In addition, the biggest advantage of FCA is that “more practices can be made”; among the barriers to FCA effectiveness, those with the highest average scores were determined as “the trainer does not have technological knowledge” in the context of the trainer; “they do not want to take responsibility for their own learning” in the context of the student, and “necessary arrangements have not been made by the institution” in the context of the institution.

Conclusion:

Academicians' concerns about teaching with FCA; It is seen that there are reasons such as not having in-depth knowledge about this approach, it is difficult and time-consuming application, not having sufficient technological field knowledge, and the students' unwillingness to take responsibility. In addition, it is thought that the personalization of learning, which is one of the results of FCA, requires the personalization of measurement and evaluation methods. All these problems can be improved with the support of institutions as well as the individual efforts of students and academicians. It is thought that providing the necessary support by organizing trainings for students and academicians about FCA, providing sufficient technological tool support, improving the physical environment of the classrooms, providing flexibility in the workload and measurement and evaluation methods of teachers will increase the use of this approach and thus improve the quality of education.

1. Giriş

Teknolojinin hızla gelişmesi, teknolojiyi günlük yaşamın ayrılmaz bir parçası haline getirmiştir. Teknolojik gelişmeler, internet ağlarının yayılması ve internete ulaşımın kolaylaşması ile bilginin hızla yayılması ve bilgiye hızla ulaşma imkânları sağlamıştır. Yaşanan bu gelişmeler, yaşamın her alanını olduğu gibi eğitim hayatını da etkilemiştir (Hayırsever ve Orhan, 2018: 573). Özellikle Covid-19 pandemi sürecinin hayatımızı etkilemesi ile eğitime ara verilmiş; ancak eğitim hayatının devam etme zorunluluğundan dolayı çeşitli teknoloji destekli çözüm yolları aranmıştır. Covid 19 süreci ile birlikte tüm dünyada eğitimde teknoloji kullanımı hızla yayılmış ve eğitimde köklü değişiklikler yaşanmıştır. Bu zaman diliminde karantina süreçlerinin de etkisiyle, geleneksel eğitime ara verilmek zorunda kalınarak internet tabanlı uzaktan eğitime geçilmiştir. Tüm bu gelişmelere rağmen, bu dönemde gerekli altyapı çalışmaları yapılamamış ve hem öğrenciler hem de öğretmenler bu süreçten etkilenmiştir (Süleymanoğlu Kürüm ve Akdemir, 2021: 12).

Günümüzdeki hızlı değişim ve teknolojik gelişmeler ile eğitim dünyasında öğretmenden çok öğrenmenin önemli olduğu gerçeği karşımıza çıkmıştır. Geleneksel eğitim, teknolojik gelişmeler ve öğrenci beklentileri neticesinde yeterli olmamakta ve bireylerin ihtiyaçlarına cevap verememektedir. Teknolojik gelişmeler ile uzaktan eğitim her geçen gün önemini ve kullanılabilirliğini artırmaktadır. Altıparmak vd. (2011), uzaktan eğitimi, öğrenci ve öğretmenlerin yer ve zamandan bağımsız olarak öğrenme süreçlerini geliştirdikleri ve eğitimin aktif şekilde devam ettirildiği bir sistem olarak tanımlamaktadır. Uzaktan eğitim ile öğrenciler sadece çevrimiçi derslere bağlı kalmayarak, bilgiye kolay erişebildikleri için internet üzerinden çeşitli konularda istedikleri zaman ve yerde öğrenme süreçlerini devam ettirme imkânı bulabilmişlerdir. Geleneksel eğitim modelinde öğretmen aktif bir anlatıcı, öğrenci ise pasif bir dinleyici olarak karşımıza çıkmaktadır. Geleneksel eğitimde öğretmen konuyu okulda anlatır, konunun pekiştirilmesi için ev ödevi verir ve uygulamaların evde yapılmasını ister. Ancak günümüz koşullarında bu sistemin öğrenci beklentilerini karşılayamadığı görülmektedir. Akıllı telefonların yaygınlaşması ve internet kullanımının artması ile öğretmenlerin geleneksel eğitimin yanında e-öğrenme materyallerini de öğrenciler ile paylaşması giderek yaygınlaşmaktadır (Hayırsever ve Orhan, 2018: 578).

Geleneksel eğitimde çevrimiçi öğrenmeler sınıfta öğrenilenleri desteklemek amacıyla kullanılmaktadır. Eğitimin sadece uzaktan erişim ile verilmesi ya da sadece yüz yüze verilmesi günümüzde bireylerin ihtiyaçlarına cevap verememektedir. Bu nedenle birçok ülkede uygulanan yeni bir yöntem olarak Ters Yüz Edilmiş Sınıf Yaklaşımı (TYSY) yaygınlaşmakta ve buna ek olarak öğrenciler ile öğretmenlerin bu yönetime bakış açısı ile ilgili birçok akademik çalışma (Salas-Rueda, 2022; Alamri, 2019; Butt, 2014) bulunmaktadır. Benzer şekilde Türkiye’de farklı bilim dallarında öğrencilerin ve akademisyenlerin TYSY’ye bakış açılarına ilişkin bilimsel çalışmalar (Karaca, 2017; İnce, 2022; Kurt vd., 2022) mevcut iken yapılan literatür taramasında Uluslararası Ticaret alanında bu konuda yapılmış bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu noktadan hareketle, çalışma kapsamında Türkiye’deki üniversitelerde Uluslararası Ticaret alanında ders veren akademisyenlerin TYSY’ye bakış açılarının ölçülmesi amaçlanmaktadır.

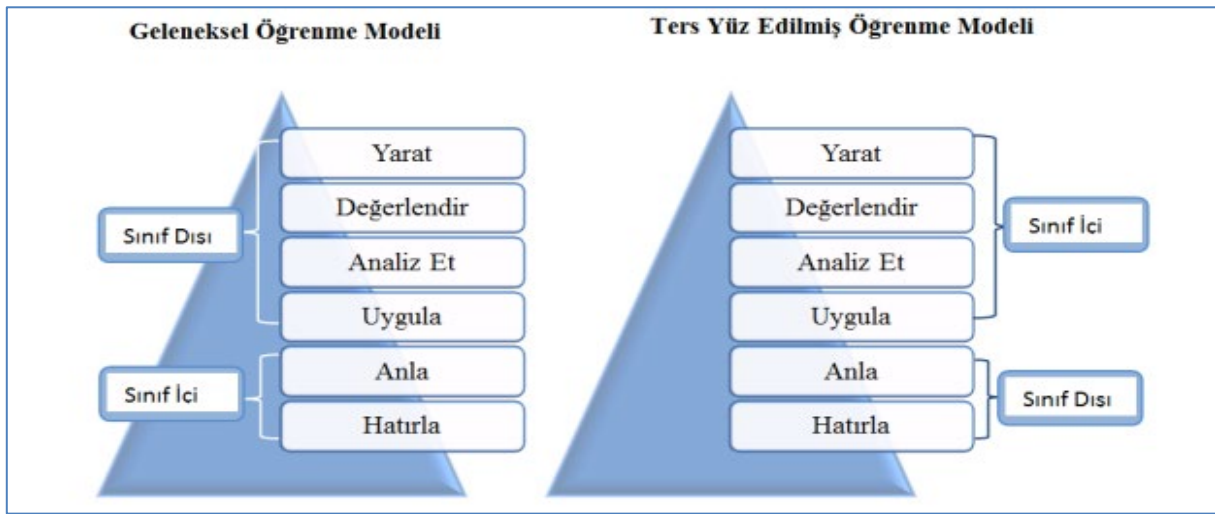
2. Ters Yüz Edilmiş Sınıf Yaklaşımı (TYSY)

Geleneksel eğitimin aksine son yıllardaki teknolojik gelişmeler sonucunda ortaya çıkan ve kullanımı giderek yaygınlaşan TYSY, eğitimde farklı bir yaklaşım sunmaktadır. Bu yaklaşım, öğrencilerin ders ile ilgili hazırlıklarını sınıf dışında tamamlayarak derse gelmeleri fikrine dayanmaktadır (Bergmann ve Sams, 2012: 13). TYSY’nin amacı, geleneksel yöntemin aksine; bilginin öğrenilmesi ve kalıcı olması gibi becerileri sınıf içine, bilginin aktarılma becerisini ise sınıf dışında öğrencinin sorumluluğuna bırakarak, yüz yüze eğitimin kalitesinin artırılmasıdır (Bergmann ve Sams, 2012: 20).

Geleneksel eğitim sisteminde öğretmen öğrenilmesi gereken konuların teorik kısımlarını okulda ders esnasında anlatmakta, derslerin pekiştirilmesi için yapılacak olan uygulamalar zaman

aldığı için ev ödevi olarak vermektedir (Kurt vd., 2022: 351). TYSY ise geleneksel eğitimin tersine derslerin evde, ödevlerin ve uygulamaların okulda yapılması üzerine kurgulanmıştır (Karaca, 2017: 4). Bu yaklaşım ile öğrencilerin pasif dinleyici öğretmenine ise aktif anlatıcı olduğu geleneksel eğitim yerine öğrenciyi merkeze almak hedeflenmiştir. Geleneksel eğitimden farklı olarak TYSY’de eğitim ve öğretim kavramları birbirinden ayrılmıştır. Geleneksel eğitimde öğretmen bilgiyi sınıfta aktarır öğrencinin konuyu kavradığı varsayılarak konunun ev ödevleri ile pekiştirilmesi beklenmektedir. TYSY’de ise öğrenci dersle ilgili hazırlanan materyalleri evde çalışıp konuyu kavrayarak sınıfa gelmekte, sınıfta öğretmen rehberliği ile aktivite ve uygulamalar yapılarak konu pekiştirilmektedir (Kurt vd., 2022: 351).

TYSY ile öğrencilerin aktif öğrenmeye katılımları sağlanmaya çalışıldığı için TYSY’de öğrenciler ders öncesinde kendi öğrenmelerinden sorumludur. Dolayısı ile bu yöntemde sınıf, öğretmen ile öğrencinin bilgi alışverişi ve yaratıcı süreçlerin gelişmesine imkan veren alanlar haline gelmektedir. Bu sürecin Bloom taksonomisine (sınıflandırmasına) göre TYSY ile geleneksel eğitim karşılaştırması Şekil 1’de gösterilmiştir.

Şekil 1. Bloom Taksonomisine Göre Geleneksel Öğrenme Modeli ile TYSY'nin Karşılaştırılması
Kaynak: Hayırsever ve Orhan (2018: 580)

Şekil 1’de görüldüğü üzere, geleneksel öğrenme modelinde hatırlama ve anlama düzeyleri sınıf içi etkinlikler ile gerçekleştirilirken, analiz, değerlendirme ve yaratma basamakları sınıf dışı etkinlikler ile gerçekleştirilmektedir. TYSY’de ise yaratma, değerlendirme, analiz etme ve uygulama etkinlikleri sınıf içinde yapılırken, anlama ve hatırlama etkinlikleri sınıf dışında yapılmaktadır.

TYSY ile öğrenmenin avantajlarının yanı sıra bazı sınırlılıkları ve dezavantajları da olabilmektedir. TYSY’nin öğrenciler ve öğretmenler açısından avantaj ve dezavantajları aşağıdaki şekilde sıralanabilir (Bergmann ve Sams, 2012; Bishop ve Vergeler, 2013):

- Avantajları;
  - Derslere ait videolar çevrimiçi ortamda olmasından dolayı öğrenciler istedikleri zaman ve yerde videoları izleyerek kendi hızlarına göre öğrenmeyi gerçekleştirebilir,
  - Ders videoları evde izlenebildiği için sınıf içi etkinliklere daha çok vakit ayrılabilir,
  - Öğrenci kendi öğrenme süreçlerinde aktif rol oynayarak kendi öğrenme sorumluluğunu üstlenmekte ve bu da motivasyona katkı sağlamaktadır,
- Dezavantajları;
  - Eşit oranda teknolojik imkanlara sahip olmayan öğrencilerin ilgili içeriğe erişimi her zaman mümkün olamamaktadır,
  - Öğretmenler için öğrencilere ders ile ilgili video ve materyal hazırlamak zaman alıcı olabilmektedir,

- Öğrenme gücüne sahip olan öğrenciler için zorlayıcı olabilmektedir.
- Öğretmen ile birebir iletişimde olamamak yanlış öğrenmelere sebep olabilmektedir,
- Öğrencilerin ders öncesinde yeterli çalışma yapmaması konuyu kavramalarına engel olabilmektedir.

Tablo 1. Geleneksel ile TYSY Uygulanan Sınıflarda Ders Süresinin Karşılaştırılması

Geleneksel Sınıf		TYSY Edilmiş Sınıf	
Etkinlik	Süre	Etkinlik	Süre
Isınma	5 dk	Isınma	5 dk
Ödevlerin kontrolü ve dönüt verilmesi	20 dk	Videoda soru cevap zamanı	10 dk
Öğrenciye yeni içeriğin sunulması	30-45 dk	Rehberlik ve bağımsız uygulama ve/veya laboratuvar etkinliği	75 dk
Rehberlik ve bağımsız uygulama ve/veya laboratuvar etkinliği	20-35 dk		

Kaynak: Bergman ve Sams (2012: 15)

Yukarıda Tablo 3'te öğretmenin ders süresince zaman planlaması ve ilgili zamanda nelerin yapılabildiği geleneksel ve TYSY sınıf yaklaşımları kapsamında karşılaştırılmalı olarak verilmiştir. Görüldüğü üzere geleneksel sınıf yaklaşımında dersin yaklaşık %30'unda rehberlik ve uygulama imkanı bulunabilmekte iken TYSY'de bu süreç ders süresinin yaklaşık %80'inde gerçekleşmektedir. Bu nedenle TYSY ile öğrencilerin tam öğrenme sağlayabilmesi için sınıf dışı etkinlikleri yaparak gelmeleri önem arz etmektedir. Böylece, sınıf dışı yanlış öğrenmelerin gerçekleşmesi durumunda öğretmenin sınıf içi uygulama ve etkinliklerde her öğrenciye gerekli zamanı ayırabilmesi mümkündür.

3. Literatür Taraması

Teknolojideki değişim ile birlikte yenilikçi öğrenme yöntemlerinin yaygınlaşması sonucunda dünyada ve Türkiye'de çeşitli alanlarda TYSY ile ilgili birçok çalışma yapılmıştır. Bu kapsamda, TYSY'ye yönelik öğrenci ve öğretmen bakış açısı ile ilgili daha önce yapılmış olan çalışmalar literatür incelemesi ışığında özetlenmeye çalışılmıştır.

Bergmann ve Sams (2012), öğretmenliğe başladıklarında öğrencilerinin sosyal aktivite ve etkinliklere katılması nedeniyle dersleri kaçırdıklarını gözlemlemişler ve buna bir çözüm sunmak amacıyla çalışma yapmışlardır. Bunun için dersleri kayda almaya başlayarak dersleri kaçıran öğrenciler için dersleri çevrimiçi yayınlamışlardır. Öğrenciler eksikliklerini çevrimiçi ders içerikleri ile kendi öğrenme hızlarına ve kendi uygun oldukları zamana göre giderebilmişlerdir. TYSY'ye dair yaklaşımı açıklamışlar ve yaklaşımın bir taslağını oluşturmuşlardır.

Butt (2014), Avustralya Ulusal Üniversitesinde, aktüerya bölümünde okuyan öğrenciler ile çalışma yapmıştır. Öğrencilere TYSY hakkında görüşlerini almak için uygulama başında ve sonunda anket çalışması yapmıştır. Uygulama başında yaklaşım ile ilgili bilgiler vermiştir. TYSY'yi deneyimledikten sonra yapılan ankette, öğrencilerin görüşlerinin TYSY'ye karşı olumlu yönde değiştiği sonucuna varılmıştır.

Souza ve Rodrigues (2015), programlamaya giriş dersinde TYSY'yi deney ve kontrol grupları oluşturarak programlama öz yeterliği ve akademik performans ölçütleri açısından araştırmışlardır. Araştırma sonucunda TYSY sınıfındaki deney grubu öğrencilerinin programlama öz-yeterliğini diğer öğrencilere göre daha çok artırdıkları ve daha yüksek notlar aldıkları gözlemlenmiştir.

Wanner ve Palmer (2015: 361), TYSY uygulanan bir sınıfta öğrenci ve akademisyenlerin görüşlerini belirlemek için yaptıkları karma bir çalışmanın sonuçlarına göre; öğrencilerin tersine çevrilmiş bir sınıftan keyif aldıkları, bu sınıftan daha çok etkilendiklerini, tamamen çevrimiçi

öğrenme yaklaşımına karma bir öğrenmeyi tercih ettikleri, ders ile ilgili yönergeler istedikleri, böyle bir eğitime ihtiyaç duydukları sonucuna ulaşmışlardır. Akademisyenlerin ise TYSY ile ilgili en önemli kaygısının zaman ve esnek değerlendirme sağlamak için kurumsal destek eksikliği olduğu belirlenmiştir.

Yavuz (2016), lisede öğrenim gören öğrencilerde deney ve kontrol gruplu olmak üzere 27 kişi üzerinde TYSY'nin akademik başarı üzerine etkilerini incelemiştir. Çalışmada elde edilen sonuçlara göre akademik başarıda bir fark olmadığı; ancak öğrencilerin TYSY ile derslerde motivasyonlarının anlamlı düzeyde arttığı belirlenmiştir.

Karaca (2017), bir üniversitenin Bilgisayar Programcılığı ve Makine Mühendisliği bölümlerinde eğitim gören öğrencilerde TYSY'nin bilişsel yük, başarı ve motivasyona etkisini incelemiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin büyük oranda TYSY'nin etkili, eğlenceli ve öğrenmeyi kolaylaştıran bir yöntem olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Lawrence (2018), TYSY'yi lojistik öğrencilerine endüstriyel dağıtım ve küresel lojistiği öğretmek için pasif ve aktif pedagojik yaklaşımlar kullanılması durumunda öğrenci memnuniyeti ve ders çıktıklarına ulaşma durumunu karşılaştıran bir vaka çalışması yapmıştır. Bu çalışmaya göre; öğrencilerin çoğunluğunun aktif öğrenmeyi tercih ettikleri ancak bazı öğrencilerin geleneksel öğretimin de sürdürülmesini istedikleri sonucuna ulaşılmıştır. Geleneksel yöntemlerle karşılaştırıldığında, aktif öğretimin, öğrencilerin lojistik anlayışlarını geliştirmelerine yardımcı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Alamri (2019), TYSY ile eğitim verilen bir sınıfta öğrencilerin akademik performansı ve memnuniyet düzeyleri üzerindeki etkililiğini araştırmıştır. Geleneksel ders anlatımı ve TYSY ile eğitim verilen sınıfta bu iki yaklaşımı karşılaştırmak için karma yöntemli bir araştırma tasarımı kullanılmıştır. Veriler başarı testi, anket ve görüşmeler yoluyla toplanmış ve ardından analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda TYSY grubu için öğrencilerin akademik performanslarında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmüştür.

Erensayın (2019), TYSY'nin uygulanabilirliğini öğretmen algıları açısından incelemiştir. Bu çalışmada; öğretmen algılarının TYSY'ye açık olduğu ve öğrencilere gerekli donanımlar sağlandığında, öğrenme üzerinde olumlu etkisi olacağı tespit edilmiştir.

Deveci (2021), Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Denizcilik Alanında okuyan öğrencilerin TYSY'ye yönelik hazır bulunuşlukları ile tanıtıcı özellikleri arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Çalışma Mersin ilinde "Denizcilik Alanı" uygulayan Mesleki ve Teknik Anadolu Liselerinde anket çalışması olarak yapılmış ve çalışma sonucunda TYSY'nin uygulanabileceği sonucuna ulaşılmıştır.

İnce (2022), TYSY'nin öğrencilerin akademik başarı, motivasyon ve teknoloji ile kendi kendine öğrenme düzeylerine etkisini bilişim teknolojileri ve yazılım dersi özelinde incelemiştir. Yapılan araştırma sonucunda, TYSY'nin öğrencilerin akademik başarılarını ve öğrenme düzeylerini arttırdığı sonucuna ulaşılmıştır.

Kurt vd. (2022), tarafından yapılan çalışmada, muhasebe eğitiminde TYSY kullanımı akademisyenlerin bakış açılarına göre çeşitli değişkenlerle ölçülmüştür. Bu çalışmaya göre; akademisyenlerin %29,5'inin bu yaklaşımı kullandığı; %70,9'unun ise bu yaklaşımı derslerinde kullanmak istediği tespit edilmiştir. Çalışmaya katılım sağlayan akademisyenlerin %84,8'inin TYSY'nin muhasebe derslerinde uygulanabilir olmakla birlikte bunun daha çok lisansüstü derslerde uygulanabileceğini belirttiği gözlenmiştir.

Salas-Rueda (2022), Meksika'da üniversitede temel istatistik dersi alan 49 öğrenci üzerinde TYSY modelini uygulamıştır. İstatistik konusunda çeşitli uygulamalar desteği ile TYSY'nin faydalı olduğunu gözlemlemiş ve hatta yaklaşımın finans matematiği, geometri gibi derslerde de kullanılabileceğini ve faydalı olabileceğini ortaya koymuştur.

Literatürdeki çalışmalara bakıldığında, öğretmen ve öğrenci bakış açısı ile TYSY'ye ilişkin birçok farklı derste çalışmalar yapılmış ve çoğunda yaklaşımın başarılı olduğu gözlemlenmiştir. Ancak dünyada ve Türkiye'de farklı alanlarda örneklerine rastlansa da ülkemizde uluslararası ticaret alanında bu yaklaşım ile ilgili herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu araştırma kapsamında Türkiye'deki üniversitelerde Uluslararası Ticaret alanındaki akademisyenlerin TYSY'ye yönelik bakış açıları ortaya konulmaya çalışılmıştır.

4. Yöntem

4.1. Araştırmanın Amacı, Evren ve Örneklemi

Araştırma kapsamında Türkiye'deki üniversitelerde Uluslararası Ticaret bölümündeki akademisyenlerin TYSY'ye ilişkin bakış açılarının belirlenmesi amaçlanmaktadır. Araştırmanın evrenini Türkiye'deki üniversitelerde Uluslararası Ticaret bölümü ve Dış Ticaret programlarında görev yapmakta olan 1155 akademisyenden mail adreslerine ulaşılabilen 1153 akademisyen oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemi hesaplamak için kullanılan formül ise aşağıdaki gibidir (Yazıcıoğlu ve Erdoğan, 2007: 70):

$$n = \frac{N \cdot t^2 \cdot p \cdot q}{d^2 \cdot (N-1) + t^2 \cdot p \cdot q} = \frac{(1153) \cdot (1,96)^2 \cdot (0,5) \cdot (0,5)}{(0,05)^2 \cdot (1153-1) + (1,96)^2 \cdot (0,5) \cdot (0,5)} = 288$$

Örneklem sayısının (n) hesaplanabilmesi için; evrendeki kişi sayısı (N), gerçekleşme olasılığı (p), gerçekleşmeme olasılığı (q), %95 anlamlılık düzeyi için t tablo değeri (t) ve hata oranı (d) dikkate alınmıştır. Yapılan hesaplama göre çalışmanın örneklemi 288 kişi oluşturmaktadır.

4.2. Araştırmanın Veri Toplama Yöntemi ve Analizi

Çalışmada kullanılan anket soruları Kurt vd. (2022), Temelli ve Karcıoğlu (2021), Akbulut (2019) ve Kurnaz ve Ağgöl (2018) tarafından yapılan çalışmalardan faydalanılarak oluşturulmuştur. Bu kapsamda tüm yazarlardan mail yoluyla gerekli izinler alınmıştır. Ayrıca, çalışmanın yapılabilmesi için Tarsus Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'ndan alınan 31.01.2023 tarihli 2023/05 karar sayılı etik kurul izni mevcuttur.

Araştırmanın anket formu altı bölümden oluşmaktadır. İlk bölüm araştırmaya katılan akademisyenlerin demografik özelliklerinin belirlenmesine yönelik sorulardan oluşmaktadır. İkinci bölüm Uluslararası Ticaret eğitiminde TYSY'nin kullanılma durumu ve uygulanabilirliğini ölçmeyi amaçlayan sorulardan oluşmaktadır. Üçüncü bölüm Uluslararası Ticaret eğitiminde TYSY'nin avantajlarını ölçmeyi amaçlayan sorulardan oluşmaktadır. Dördüncü bölüm Uluslararası Ticaret eğitiminde TYSY Uygulamalarının Etkililiğinin Eğitici Bağlamında Engelleyicilerini ölçmeyi amaçlayan sorulardan oluşmaktadır. Beşinci bölüm Uluslararası Ticaret eğitiminde TYSY Uygulamalarının Etkililiğinin Öğrenci Bağlamında Engelleyicilerini ölçmeyi amaçlayan sorulardan oluşmaktadır. Altıncı bölüm ise Uluslararası Ticaret eğitiminde TYSY Uygulamalarının Etkililiğinin Eğitim Kurumu Bağlamında Engelleyicilerini ölçmeyi amaçlayan sorulardan oluşmaktadır.

Bu araştırma tanımlayıcı bir araştırma olup, veri toplama tekniği olarak anket uygulanmıştır. Araştırmada anket formları akademisyenlere çevrimiçi ortamda mail yoluyla ulaştırılmıştır. Anket uygulaması Mart 2023-Temmuz 2023 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Anketin ilk gönderilme tarihi 23 Mart olup ardından 18 Nisan ve 18 Mayıs tarihlerinde formu doldurmayan katılımcılar için hatırlatma maili gönderilmiş ve daha fazla veriye ulaşamadığı için Temmuz ayı itibarı ile veri toplama süreci sonlandırılmıştır. Bu süreçte 1153 akademisyene anket ulaştırılmış ve analizler dönüt alınan 124 kişinin yanıtları üzerinden gerçekleştirilmiştir. Çalışmada kullanılan anketin içeriğinin tanıtıcı bilgiler ile TYSY'ye yönelik sorulardan oluşması ve katılımcı sayısının yeterli olmaması nedeniyle ileri analizler yapılamamıştır. Dolayısı ile analiz sürecinde sadece tanıtıcı bilgilerin frekans

yüzde analizleri ile ortaya konulup, anket formunun da ortalama ve standart sapma puanları hesaplanmıştır.

4.3. Bulgular

Araştırma sürecinde toplanan verilerin analizlerinde frekans, ortalama ve standart sapma değerleri ortaya konularak aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır.

Tablo 2. Akademisyenlerin Tanıtıcı Özelliklerine Göre Dağılımları

		n	%
Üniversite Türü	Devlet Üniversitesi	86	69,4
	Vakıf Üniversitesi	38	30,6
Unvan	Prof. Dr	21	16,9
	Doç. Dr.	26	21
	Dr. Öğr. Üyesi	35	28,2
	Öğr. Gör. Dr.	12	9,7
	Öğr. Gör.	21	16,9
	Arş. Gör. Dr.	9	7,3
Cinsiyet	Kadın	61	49,2
	Erkek	63	50,8
Medeni Durum	Evli	92	74,2
	Bekar	32	25,8
Eğitim Durumu	Doktora	109	87,9
	Yüksek Lisans	15	12,1
Yaş	20-30 yaş	4	3,2
	31-40 yaş	46	37,1
	41-50 yaş	49	39,5
	51-60 yaş	17	13,7
	61-70 yaş	6	4,8
	71 yaş ve üstü	2	1,6
İş Tecrübesi	0-5 yıl	10	8,1
	6-10 yıl	31	25
	11-15 yıl	34	27,4
	16-20 yıl	10	8,1
	20 yıl ve üzeri	39	31,4
Toplam		124	100

Akademisyenlerin tanıtıcı özelliklerine göre dağılımları Tablo 2’de verilmiştir. Buna göre; akademisyenlerin %69,4’ünün devlet üniversitesinde çalıştığı, %28,2’sinin Dr. Öğr. Üyesi unvanına sahip olduğu, %50,8’inin erkek, %74,2’sinin evli, %87,9’unun eğitim seviyesinin doktora olduğu, %39,5’inin 41-50 yaş aralığında ve %31,4’ünün iş tecrübesinin 20 yıl ve üzeri olduğu belirlenmiştir.

Tablo 3. Akademisyenlerin TYSY ile İlgili İlk İzlenimlerine Göre Dağılımları

	n	%
İlgi çekici	25	20,2
Uygulaması zor	17	13,7
Yaklaşım hakkında fikir sahibi değilim	14	11,3
Olması gereken	12	9,7
Öğrenci sayısı önemli	10	8,1
Gerekli	8	6,5
Çoğunlukla ilgi çekmiyor	7	5,6
Eğlenceli	7	5,6
Kalabalık sınıflarda uygulaması zor	6	4,8
Verimli	5	4
Öğretici	4	3,2
Riskli, disiplin gerektiren	4	3,2
Yararlı fakat öğrenciyi sürekli gergin modda tutuyor	2	1,6
Kültürümüze aykırı	2	1,6
Makul	1	0,8
Toplam	124	100

Akademisyenlerin TYSY ile ilgili ilk izlenimlerine göre dağılımları Tablo 3’te verilmiştir. Buna göre; akademisyenlerin %20,2’sinin TYSY’yi “ilgi çekici”, %13,7’sinin “uygulanması zor” ve %9,7’sinin “olması gereken” olarak bulduğu belirlenmiştir. Ayrıca öğretim üyelerinin %11,3’ünün TYSY hakkında bilgi sahibi olmadığı bulunmuştur.

Tablo 4. Uluslararası Ticaret Eğitiminde TYSY’nin Uygulanma Durumlarına Göre Dağılımları

	n	%
Derste TYSY’nin kullanılma durumu		
Evet	34	27,4
Hayır	90	72,6
Dersleri TYSY ile vermek isteme durumu		
Evet	68	54,8
Kararsızım	50	40,3
Hayır	6	4,8
Derslerde TYSY’nin uygulanabilir olduğunu düşünme		
Evet	102	82,3
Hayır	22	17,7
TYSY ile ders verilmek istenen eğitim seviyesi*		
Doktora	60	48,8
Yüksek Lisans	82	66,7
Lisans	68	55,3
Önlisans	31	25,2
Derslerde TYSY’nin uygulanabilir olduğu düşünülen eğitim seviyesi*		
Doktora	67	56,8
Yüksek Lisans	83	70,3
Lisans	62	52,5
Önlisans	29	24,6
Toplam	124	100

*Çoklu yanıt olduğu için toplam n sayısı örneklem sayısını geçmektedir ve yüzdelikler örneklem grubunun her bir yanıtı için ayrı verilmiştir.

Uluslararası Ticaret eğitiminde TYSY’nin uygulanma durumlarına göre dağılımları Tablo 4’te verilmiştir. Buna göre; derslerde TYSY’yi kullanmayanların oranının %72,6 olduğu, kullanmak isteyenlerin oranının ise %54,8 olduğu; ayrıca %82,3’ünün ise TYSY’yi derste uygulanabilir bulduğu sonucuna ulaşılmıştır. Akademisyenlerin, dersleri TYSY ile vermek istediği eğitim seviyesinin %66,7 ile yüksek lisans eğitim düzeyi olduğu; ayrıca TYSY’nin uygulanabilir olduğunu düşündükleri eğitim seviyesinin de %70,3 ile yüksek lisans eğitim düzeyi olduğu belirlenmiştir.

Tablo 5. Uluslararası Ticaret Eğitiminde TYSY’nin Avantajlarına Yönelik Anket Formunun Tanımlayıcı Analizleri

	Ort.	SS
1) “TYSY kullanımı öğrencilerin ders motivasyonunu artırabilir.”	3,75	0,89
2) “TYSY kullanımı öğrencilerin derse aktif katılımını artırabilir.”	3,98	0,91
3) “TYSY kullanımı öğrencilerin dersteki başarısını artırabilir.”	3,99	0,82
4) “TYSY kullanımı öğrencinin eğitici ile iletişimini kolaylaştırabilir.”	4,02	0,84
5) “TYSY’de video, animasyon, e-kitap teknolojisi vb. araçlarla derslerin tekrar tekrar izlenme imkanının olması, öğrencinin dersi öğrenmesine faydalı olabilir.”	4,08	0,89
6) “TYSY kullanımı uluslararası ticaret dersini geleneksel yöntemlerden daha anlaşılır kılabilir.”	3,86	0,91
7) “TYSY kullanımı öğrencinin dersi takip etmesini geleneksel yöntemlerden daha kolaylaştırabilir.”	3,86	0,86
8) “TYSY kullanımı ile daha fazla uygulama yapılabilir.”	4,12	0,77
9) “TYSY kullanımı öğrencide kalıcı öğrenme sağlayabilir.”	3,97	0,88
10) “TYSY kullanımı öğrencinin dersi öğrenmesini kolaylaştırabilir.”	4,02	0,83
11) “TYSY öğrencilerin zamanlarını daha verimli kullanmalarını sağlayabilir.”	3,79	0,94
12) “TYSY kullanımı öğrencinin derse olan ilgisini artırabilir.”	3,83	0,89
13) “TYSY ile öğrenci anlamadığı konuları daha iyi tespit edebilir.”	3,99	0,82
14) “TYSY öğrencinin konuları daha detaylı öğrenmesini sağlayabilir.”	3,99	0,86
15) “TYSY ile öğrenci kendini hazır hissettiğinde dersi dinleyeceği için öğrencinin dersten kopması engellenmiş olur.”	3,72	0,95
16) “TYSY ile öğrencinin derse hazırlıklı gelmesi sağlanmış olur.”	4,05	0,92

Tablo 5 (Devamı). Uluslararası Ticaret Eğitiminde TYSY'nin Avantajlarına Yönelik Anket Formunun Tanımlayıcı Analizleri

	Ort.	SS
17) "TYSY öğrencilerin zamandan ve mekandan bağımsız bireysel hızlarına uygun öğrenme imkanı sunar."	3,99	0,84
18) "TYSY Z ve alfa kuşağı öğrencilerinin aşına olduğu güncel teknolojiler vasıtasıyla, öğrenmeyi teşvik ederek eğlenceli öğrenmeyi sağlar."	3,94	0,89
19) "TYSY sınıf içinde problem çözme, yaratıcı etkinlikler gibi üst düzey bilişsel çalışmalara imkan tanır."	3,99	0,74
20) "TYSY öğrencinin derse aktif katılımını artırır."	3,90	0,96
21) "TYSY öz yönetimli öğrenme becerisi yüksek olan öğrencilerin konularda daha hızlı ilerlemelerine fırsat tanır."	4,11	0,86
Toplam	124	100

Uluslararası Ticaret eğitiminde TYSY'nin Avantajlarına Yönelik Anket Formu'nun tanımlayıcı analizleri Tablo 5'te verilmiştir. Buna göre; TYSY'nin en büyük avantajının "daha fazla uygulama yapılabilir" olduğu belirlenmiştir. Bunun yanında TYSY'nin; "öz yönetimli öğrenme becerisi yüksek olan öğrencilerin konularda daha hızlı ilerlemelerine fırsat tanması", "video, animasyon, e-kitap teknolojisi vb. araçlarla derslerin tekrar izlenme imkanının olması öğrencinin dersi öğrenmesine faydalı olabilir" ve "öğrencinin derse hazırlıklı gelmesi sağlanmış olur" seçeneklerinin de ortalamalarının yüksek olduğu belirlenmiştir.

Tablo 6. Uluslararası Ticaret Eğitiminde TYSY Etkililiğinin Eğitici Bağlamında Engelleyicilerine Yönelik Anket Formu'nun Tanımlayıcı Analizleri

	Ort.	SS
1) "Eğitcinin TYSY'yi uygulamak için yeterli kuramsal ve uygulamalı bilgiye sahip olmaması, bu yaklaşımın etkililiğini engeller."	4,04	0,97
2) "Eğitcinin teknolojik alan bilgisine sahip olmaması, TYSY'nin etkililiğini engeller."	4,09	0,94
3) "Eğiticiye fazladan iş yükü getirmesi, TYSY'nin etkililiğini engeller."	3,35	1,13
4) "Eğitcilerin birbirleri ile iş birliği yapmaması, TYSY'nin etkililiğini engeller."	3,51	1,06
5) "Ders müfredatını yetiştirme kaygısından dolayı klasik yöntem ile ders anlatımın tercih edilmek istenmesi, TYSY'nin etkililiğini engeller."	3,56	1,02
6) "Eğiticiye öğretim materyali kullanımı konusunda yeterli esnekliğin sağlanmaması, TYSY'nin etkililiğini engeller."	3,8	0,97
7) "Eğitcilerin yeniliğe açık olmaması, TYSY'nin etkililiğini engeller."	4,08	1,02
8) "Öğretmenlik mesleğinin önemini yitireceği kaygısı, TYSY'nin etkililiğini engeller."	2,73	1,16
9) "Sınıf içi ve sınıf dışındaki öğrenme sürecinin iyi planlanmaması, TYSY'nin etkililiğini engeller."	4,02	0,87
Toplam	124	100

Uluslararası Ticaret Eğitiminde TYSY Etkililiğinin Eğitici Bağlamında Engelleyicilerine Yönelik Anket Formu'nun tanımlayıcı analizleri Tablo 6'da verilmiştir. Buna göre ortalama puanları en yüksek olan seçeneklerin sırasıyla; "Eğitcinin teknolojik alan bilgisine sahip olmaması, eğitcilerin yeniliğe açık olmaması, eğitcinin TYSY'yi uygulamak için yeterli kuramsal ve uygulamalı bilgiye sahip olmaması ve sınıf içi ve sınıf dışındaki öğrenme sürecinin iyi planlanmaması" olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 7. Uluslararası Ticaret Eğitiminde TYSY Etkililiğinin Öğrenci Bağlamında Engelleyicilerine Yönelik Anket Formu'nun Tanımlayıcı Analizleri

	Ort.	SS
1) "Öğrencilerin ders öncesi materyallere çalışmadan derse gelmeleri, TYSY'nin etkililiğini engeller."	4,27	0,90
2) "Öğrencilerin teknolojik imkanlara (internet, bilgisayar, tablet vs.) sahip olma gerekliliği, TYSY'nin etkililiğini engeller."	3,96	1,09
3) "Öğrencilerin teknoloji okuryazarlığı becerilerinin yeterli olmaması, TYSY'nin etkililiğini engeller."	4,06	0,93
4) "Öğrencilerin kendi öğrenmeleri için sorumluluk almak istememeleri, TYSY'nin etkililiğini engeller."	4,28	0,90
5) "Ders öncesi çalışmalarda anında dönüt alınmamasından dolayı yanlış öğrenme olması, TYSY'nin etkililiğini engeller."	3,65	1,05
6) "Öğrenciler tarafından, sınıf içi ve sınıf dışı bileşenlerinde yapılan etkinlikler arasında bağlantının kurulamaması, TYSY'nin etkililiğini engeller."	3,84	0,94
7) "Öğrencilerde teknolojinin getirdiği yeniliklere alışma süreçlerinin zor olması, TYSY'nin etkililiğini engeller."	3,60	1,08
Toplam	124	100

Uluslararası Ticaret Eğitiminde TYSY Etkililiğinin Öğrenci Bağlamında Engelleyicilerine Yönelik Anket Formu'nun tanımlayıcı analizleri Tablo 7'de verilmiştir. Buna göre TYSY'nin etkililiğini öğrenci bağlamında engelleyen faktörler olarak görülen ve ortalama puanı en yüksek olan seçeneklerin sırayla; “Kendi öğrenmeleri için sorumluluk almak istememeleri, ders öncesi materyallere çalışmadan derse gelmeleri, teknoloji okuryazarlığı becerilerinin yeterli olmaması ve teknolojik imkânlarla sahip olma gerekliliği” olduğu belirlenmiştir.

Tablo 8. Uluslararası Ticaret Eğitiminde TYSY Etkililiğinin Eğitim Kurumu Bağlamında Engelleyicilerine Yönelik Anket Formu'nun Tanımlayıcı Analizleri

	Ort.	SS
1) “Sınıfın fiziksel şartlarının yetersizliği, teknolojik araç eksikliği TYSY'nin etkililiğini engeller.”	3,98	1,14
2) “Okul internet erişiminin süreklilik göstermemesi, TYSY'nin etkililiğini engeller.”	3,96	1,14
3) “TYSY'nin uygulanmasının önünü açacak gerekli düzenlemelerin kurum tarafından yapılmamış olması, bu yaklaşımın etkililiğini engeller.”	4,06	1,08
4) “TYSY'ye uygun ölçme ve değerlendirme sisteminin olmaması, bu yaklaşımın etkililiğini engeller.”	3,81	1,05
5) “Okul yönetiminin TYSY'yi kullanmak isteyen eğitimcilerle yeterli desteği (tasarım, teknik ekip vb.) sağlamaması, bu yaklaşımın etkililiğini engeller.”	4,06	0,97
Toplam	124	100

Uluslararası Ticaret Eğitiminde TYSY Etkililiğinin Eğitim Kurumu Bağlamında Engelleyicilerine Yönelik Anket Formu'nun tanımlayıcı analizleri Tablo 8'de verilmiştir. Buna göre TYSY'nin etkililiğinin eğitim kurumu bağlamında ortalama puanı en yüksek olan engelleyicilerinin; “gerekli düzenlemelerin kurum tarafından yapılmamış olması” ve “okul yönetiminin TYSY'yi kullanmak isteyen eğitimcilerle yeterli desteği sağlamaması” olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

5. Sonuç ve Öneriler

Türkiye'deki üniversitelerde Uluslararası Ticaret alanındaki akademisyenlerin TYSY'ye ilişkin bakış açılarının belirlenmesi amacıyla yapılan bu çalışmada; akademisyenlerin büyük oranda devlet üniversitesinde görev yaptığı, Dr. Öğr. Üyesi ünvanına sahip olduğu, erkek, evli, eğitim seviyesinin doktora olduğu, 41-50 yaş aralığında ve iş tecrübesinin 20 yıl ve üzeri olduğu belirlenmiştir. Kurt vd. (2022), Muhasebe ve Finansman Anabilim Dalındaki akademisyenlerin verdiği eğitimde TYSY'ye ilişkin bakış açılarını değerlendirdikleri bir çalışmada; akademisyenlerin büyük çoğunun; devlet üniversitesinde görev yaptığı, unvanının Doç. Dr. olduğu, erkek, evli; eğitim seviyesinin doktora, yaşlarının 31-40 aralığında ve iş tecrübesinin 11-15 yıl olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu bulguların literatür ile benzer özellikte olduğu görülmektedir.

Akademisyenlerin TYSY ile ilgili ilk izlenimlerine göre dağılımları incelendiğinde ise; akademisyenlerin büyük çoğunluğunun (%20,2) TYSY'yi “ilgi çekici” bulduğu belirlenmiştir. Bu verilerin Kurt vd. (2022: 357), sonuçları ile benzer özellik gösterdiği bulunmuştur. Literatürde uluslararası ticaret alanındaki akademisyenlere TYSY'ye Yönelik Anket Formu'nun uygulandığı bir çalışmaya rastlanmadığından, öğrenciler ile yapılan çalışmalara yer verilmiştir. Buna göre; Kurnaz ve Ağgül'ün (2018: 339), İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinde eğitim alan öğrencilerin TYSY'ye yönelik tutum ve bu tutumlarda etkili olan faktörleri belirlemek amacıyla yaptıkları bir çalışmaya göre; öğrencilerin büyük çoğunluğunun TYSY'yi “ilgi çekici” bulduğu sonucuna ulaşılmıştır. Wanner ve Palmer (2015: 361), esnek değerlendirme bileşenlerini de içeren TYSY uygulanan bir sınıfta öğrenci ve akademisyenlerin görüşlerini belirlemek için yaptıkları karma bir çalışmanın sonuçlarına göre; akademisyenlerden biri TYSY için sınıfı hazırlamanın zaman alıcı olduğu ancak; öğrencilerin daha ilgili olduğu, daha derin bir düzeyde kavram bilgisine sahip olduğu ve bilişsel gelişimlerinin daha iyi takip edildiği için kullanılması gerektiği şeklinde görüş bildirmiştir. Bu bulguların literatür ile uyumlu olduğu görülmektedir.

Akademisyenlerin büyük çoğunun TYSY'yi Uluslararası Ticaret Eğitimi'nde kullanmadığı; ancak derslerde TYSY'nin uygulanabilir olduğu ve dersleri TYSY ile vermek istediği sonucuna ulaşılmıştır. Kurt vd. (2022), Muhasebe ve Finansman Anabilim dalındaki akademisyenlerin verdiği

eğitimde TYSY'ye ilişkin bakış açılarını değerlendirdiği bir çalışmada; akademisyenlerin büyük oranda derste TYSY kullanmadığı ancak kullanmak istediği belirlenmiştir. Wanner ve Palmer (2015: 361), yaptıkları çalışmanın sonuçlarına göre ise akademisyenlerin derste TYSY uygulamaya hevesli ve uygulamaya açık olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Bu bulguların literatür ile uyumlu olduğu görülmektedir.

Uluslararası Ticaret eğitiminde TYSY'nin uygulanma durumlarına göre dağılımlarında akademisyenlerden büyük çoğunluğunun derslerinde TYSY'yi kullanmadığı, kullanmak istediği ve uygulanabilir bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır. Wanner ve Palmer'in (2015: 361), çalışmasında, akademisyenlerin büyük çoğunun uygulamakta kararlı olduğu belirlenmiştir. Ayrıca akademisyenlerin, dersleri TYSY ile vermek istediği eğitim seviyesinin %66,7 ile yüksek lisans eğitim düzeyi olduğu; ayrıca TYSY'nin uygulanabilir olduğunu düşündükleri eğitim seviyesinin de %70,3 ile yüksek lisans eğitim düzeyi olduğu belirlenmiştir. Kurt vd. (2022: 358), dersinde TYSY kullanmak isteyen akademisyenlerin çoğunun yüksek lisans ve doktora düzeyinde vermek istedikleri tespit edilmiştir. Bu bulguların literatür ile uyumlu olduğu görülmektedir.

Uluslararası ticaret eğitiminde TYSY'nin avantajlarına yönelik analizlerde ortalama puanı en yüksek olan soruların; "daha fazla uygulama yapılabilir", "öz yönetimli öğrenme becerisi yüksek olan öğrencilerin konularda daha hızlı ilerlemelerine fırsat tanınması", "video, animasyon, e-kitap teknolojisi vb. araçlarla derslerin tekrar izlenme imkanının olması öğrencinin dersi öğrenmesine faydalı olabilir" ve "öğrencinin derse hazırlıklı gelmesi sağlanmış olur" olduğu belirlenmiştir. Kurt vd. (2022: 359), tarafından yapılan çalışmada, ortalama puanı en yüksek olan soruların "video, animasyon, e-kitap teknolojisi vb. araçlarla derslerin tekrar izlenme imkanının olması öğrencinin dersi öğrenmesine faydalı olabilir", "TYSY öz yönetimli öğrenme becerisi yüksek olan öğrencilerin konularda daha hızlı ilerlemelerine fırsat tanır", "TYSY kullanımı ile daha fazla uygulama yapılabilir" ve "TYSY Z ve alfa kuşağı öğrencilerinin aşına olduğu güncel teknolojiler vasıtasıyla, öğrenmeyi teşvik ederek eğlenceli öğrenmeyi sağlar" sorularının olduğu bulunmuştur.

Bu çalışmada, TYSY kullanımının avantajı olarak ayrıca "öğrencilerin derse aktif katılımını artırabilir" ve "öğrencide kalıcı öğrenme sağlayabilir" seçeneklerinin ortalama puanları orta düzeyde yüksek bulunmuştur. Wanner ve Palmer (2015: 359), tarafından yapılan çalışmada akademisyenlerin büyük çoğunluğu TYSY'nin, "öğrencilerin öğrenmesini ve derse katılımını geliştirmenin mükemmel bir yoludur" ifadesinde kararsız oldukları bulunmuştur. Bu bulguların literatür ile uyumlu olduğu görülmektedir.

Uluslararası ticaret eğitiminde TYSY etkililiğinin eğitici bağlamında engelleyicilerine göre ortalama puanları en yüksek olan seçeneklerin sırasıyla; "Eğiticinin teknolojik alan bilgisine sahip olmaması, eğiticilerin yeniliğe açık olmaması, eğiticinin TYSY'yi uygulamak için yeterli kuramsal ve uygulamalı bilgiye sahip olmaması ve sınıf içi ve sınıf dışındaki öğrenme sürecinin iyi planlanmaması" olduğu dolayısıyla bu durumların TYSY'nin etkililiğindeki engeller olarak görüldüğü sonucuna ulaşılmıştır. Kurt vd. (2022: 360), tarafından yapılan çalışmada, en çok belirtilen engelin; "eğiticilerin yeniliğe açık olmaması" ve "eğiticinin teknolojik alan bilgisine sahip olmaması" olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu çalışmada TYSY'nin eğiticiye fazladan iş yükü getirdiği ve ders müfredatını yetiştirme kaygısının yüksek olduğu bulunmuştur. Wanner ve Palmer (2015: 362), tarafından yapılan çalışmada ise; akademisyenlerin, TYSY uygulanması için gereken süre ve iş yükü yönünden endişeli olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu bulguların literatür ile uyumlu olduğu görülmektedir.

Uluslararası ticaret eğitiminde TYSY etkililiğinin öğrenci bağlamında engelleyicilerine göre ortalama puanları en yüksek olan seçeneklerin sırasıyla "Kendi öğrenmeleri için sorumluluk almak istememeleri, ders öncesi materyallere çalışmadan derse gelmeleri, teknoloji okuryazarlığı becerilerinin yeterli olmaması ve teknolojik imkanlara sahip olma gerekliliği" olduğu belirlenmiştir. Kurt vd. (2022: 360), tarafından yapılan çalışmada, öğrenci bağlamında en çok belirtilen engelin;

“ders öncesi materyallere çalışmadan derse gelmesi” ve “kendi öğrenmeleri için sorumluluk almak istememeleri” olduğu belirlenmiştir. Bu bulguların literatür ile uyumlu olduğu görülmektedir.

Uluslararası ticaret eğitiminde TYSY etkililiğinin kurum bağlamında engelleyicilerine göre ortalama puanları en yüksek olan seçeneklerin sırayla; “gerekli düzenlemelerin kurum tarafından yapılmamış olması” ve “okul yönetiminin TYSY’yi kullanmak isteyen eğitimcilere yeterli desteği sağlamaması” olduğu belirlenmiştir. Kurt vd. (2022: 361), tarafından yapılan çalışmada; sınıfın fiziksel şartlarının yetersizliği, teknolojik araç eksikliği” ve “gerekli düzenlemelerin kurum tarafından yapılmamış olması” olduğu belirlenmiştir. Bu bulguların literatür ile uyumlu olduğu görülmektedir.

Akademisyenlerin TYSY ile ders verme hakkındaki kaygılarının; bu yaklaşım hakkında derinlemesine bilgi sahibi olmamaları, uygulamasının zor ve zaman alıcı olması, yeterli teknolojik alan bilgisine sahip olunmaması, öğrencilerin sorumluluk almak istememeleri gibi sebepler olduğu görülmektedir. Ayrıca, TYSY’nin sonuçlarından biri olan öğrenmenin kişiselleştirilmesinin, ölçme ve değerlendirme yöntemlerinin de kişiselleştirilmesini gerektirdiği ve tüm bunların öğrenci ve akademisyenlerin bireysel çabalarının yanı sıra kurumların desteği ile de iyileştirilebilecek sorunlar olduğu düşünülmektedir. Kurumların öğrenci ve akademisyenlere TYSY hakkında eğitimler düzenleyerek, yeterli teknolojik araç desteği sağlayarak, sınıfların fiziki ortamlarını iyileştirerek, öğretmenlerin iş yükü ve ölçme değerlendirme yöntemlerinde esneklik tanıyarak gerekli desteği sağlamasının, bu yaklaşımın kullanımını artıracak, dolayısıyla eğitimin kalitesini iyileştireceği düşünülmektedir. Bu alanda daha sonra TYSY ile ilgili yapılacak çalışmaların daha büyük örneklem grubunda nicel araştırma yöntemleri kullanılarak ya da daha küçük örneklem gruplarında nitel araştırma yöntemleri kullanılarak yapılmasının alanyazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Kaynaklar

- Akbulut, F. (2019). *Ters yüz öğrenme modeline yönelik akademisyen görüşleri* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü. Isparta.
- Alamri, M. M. (2019). Students’ academic achievement performance and satisfaction in a flipped classroom in Saudi Arabia. *Int. J. Technology Enhanced Learning*, (11)1, 103-119.
- Altıparmak, M., Kurt, İ. D. ve Kapıdere, M. (2011, 2-4 Şubat). E-öğrenme ve uzaktan eğitimde açık kaynak kodlu öğrenme yönetim sistemleri. *XIII. Akademik Bilişim Konferansı* içinde (s. 319-327). Malatya, Türkiye.
- Bergmann, J. ve Sams, A. (2012). *Flipped your classroom: Reach every student in every class every day*. International Society for Technology in Education.
- Bishop, J. L. ve Vergeler, M. A. (2013, 23-26 Haziran). The flipped classroom: A survey of the research. *120th ASEE Annual Conference & Exposition* içinde (s. 1-18). Atlanta, USA.
- Butt, A. (2014). Student views on the use of a flipped classroom approach: evidence from Australia. *Business Education & Accreditation*, (6)1, 33-44
- Deveci, B. (2021). *Denizcilik Meslek Liselerinde ters yüz edilmiş eğitim modelinin uygulanabilirliğinin analizi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Lisansüstü Eğitim Enstitüsü. İstanbul.
- Erensayın, E. (2019). *Ters yüz sınıf modelinin ortaöğretimde uygulanabilirliğinin öğretmen algılarına göre incelenmesi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Van.
- Hayırsever, H. ve Orhan, A. (2018). Ters yüz edilmiş öğrenme modelinin kuramsal analizi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(2): 572-596.
<https://doi.org/10.17860/mersinefd.431745>
- İnce, E. (2022). *Bilişim teknolojileri ve yazılım dersinde ters yüz öğrenme modelinin öğrenenlerin akademik başarılarına, motivasyonlarına ve teknolojiyle kendi kendine öğrenme düzeylerine*

- etkisi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). T.C. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. İstanbul.
- Karaca, C. (2017). *Yükseköğretimde programlama eğitimi için ters yüz edilmiş öğrenme modelinin kullanılması ve etkisinin değerlendirilmesi* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Ankara.
- Kurnaz, E. ve Ağgöl, S. (2018) Ters yüz edilmiş sınıf modeline muhasebe eğitimi alan öğrencilerin bakış açıları: Bayburt Üniversitesi ve Kafkas Üniversitesi örneği, *Business & Management Studies: An International Journal (BMIJ)*, 6 (2), 332-344. <https://doi.org/10.15295/bmij.v6i2.237>
- Kurt, G., Çil Koçyiğit, S. ve Derya Baskan, T. (2022). Muhasebe eğitiminde ters yüz edilmiş sınıf yaklaşımına (tysy) akademisyenlerin bakışı. *Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi*, (25),350-368. <https://doi.org/10.29249/selcuksbmyd.1134563>
- Lawrence, J. M. (2018, 4-6 Mart). A case study comparing student satisfaction and attainment of course outcomes when passive and active pedagogical approaches were used to teach global logistics to industrial distribution and logistics students. *ASEE Southeastern Section Conference* içinde (s. 1-10). Florida, USA.
- Salas-Rueda, R. A. (2022). Use of flipped classroom in the teaching-learning process on descriptive statistics. *Turkish Online Journal Of Distance Education-Tojde*, 23(4), 53-64. <https://doi.org/10.17718/tojde.1182755>
- Souza, M. J. D. ve Rodrigues, P. (2015). Investigating the effectiveness of the flipped classroom in an introductory programming course. *New Educational Review*. 40(1), 129-139. <https://doi.org/10.15804/ner.2015.40.2.11>
- Süleymanoğlu-Kürüm, R., ve Akdemir, A. (2021). Sosyoloji ve uluslararası ilişkiler eğitimlerinin kesişiminde ters-yüz sınıf modeli: Covid-19 öncesi ve sonrası uygulamaları. *International Journal of Economics Administrative and Social Sciences*, 4, 1-17. <http://ijeass.gedik.edu.tr/tr/download/article-file/1547470>
- Temelli, F. ve Karcioğlu, R. (2021, 15-19 Eylül). Muhasebe eğitimi alan İİBF öğrencilerinin ters yüz sınıf modeli'ne yönelik tutumları: Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi örneği. Ö. Tekşen, A. Apalı ve N. Gülcan (Ed.), 39. *Türkiye Muhasebe Eğitimi Sempozyumu Bildiriler Kitabı* içinde (s. 90-110). Burdur, Türkiye.
- Yavuz, M. (2016). *Ortaöğretim düzeyinde ters yüz sınıf uygulamalarının akademik başarı üzerine etkisi ve öğrenci deneyimlerinin incelenmesi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Erzurum.
- Yazıcıoğlu Y. ve Erdoğan S. (2007). *SPSS uygulamalı bilimsel araştırma yöntemleri*. Detay Yayıncılık.
- Wanner, T. ve Palmer, E. (2015). Personalising learning: Exploring student and teacher perceptions about flexible learning and assessment in a flipped university course. *Computers and Education*, 88, 354-369. <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2015.07.008>